

Hotel Fontana

Pau Alabajos

Introducció / Lola Bañón

TEATRE
bromera

Premi de Teatre Ciutat d'Alcoi

ESCENA 1
NEGOCIACIONS A L'HOTEL FONTANA

(Hotel Fontana. Bratunac. 11 de juliol de 1995. Negociacions entre el general RATKO MLADIĆ, de l'Exèrcit Serbobosnià (VRS), i el coronel THOM KARREMANS, de la UNPROFOR. Un contingent de cascos blaus holandesos s'havia traslladat fins a Srebrenica per tal de garantir la protecció de la població civil autòctona i també la dels milers de refugiats procedents d'altres regions de la República Srpska sota l'amenaça d'una neteja ètnica: es calcula que hi havia al voltant de 60.000 bosnians musulmans dins del perímetre de seguretat. L'11 de juliol de 1995 l'Exèrcit Serbobosnià es va fer amb el control de la ciutat, davant la inconsistent oposició de la UNPROFOR, que va arribar fins i tot a sol·licitar el suport aeri de l'OTAN, però no arribà a temps i el VRS va aconseguir apoderar-se de l'enclavament ràpidament. Aquella mateixa nit, el general MLADIĆ, el coronel KARREMANS i altres oficials van citar-se en l'Hotel Fontana de Bratunac per negociar el destí de les aproximadament 5.000 persones refugiades en l'antiga fàbrica de bateries de Potočari, ubicada a mig camí entre Srebrenica i Bratunac i que fins

*aleshores havia allotjat la base militar dels cascos
blaus.)*

MLADIĆ. Vosté fuma?

KARREMANNS. Normalment sí, senyor. Però he fumat
massa els últims dies i no...

MLADIĆ. Prenga! *(Li acosta el paquet de tabac.)* Aquesta
no serà l'última cigarreta de la seua vida.

KARREMANNS. *(Pren una cigarreta, un altre SOLDAT li
acosta la flama d'una mistera. Reprén la conversa.)* Que
conste, açò que li dic és una consideració personal:
voldria agrair-li el bon tracte que han rebut els meus
soldats per part de l'exèrcit serbobosnià.

MLADIĆ. No es mereixen. No calen paraules d'agraï-
ment... Els meus homes estan ací, allotjats en aquest
mateix hotel.

KARREMANNS. Sí, sí.

MLADIĆ. Però si vostés segueixen bombardejant-nos, no
es quedaran ací durant molt de temps. *(Intimidador.)*
Nosaltres també sabem bombardejar, sap? Quina és la
seua proposta per a resoldre aquesta situació?

KARREMANNS. Mmm. Si m'ho permet, crec que la meua
proposta diferirà sensiblement de les postures oficials
que estan damunt de la taula a Sarajevo. Allà són
diplomàtics i legisladors els qui porten la iniciativa.
En la meua opinió, el setge està a punt d'acabar. Pen-
sant en la protecció de la ciutadania i, sense afany de
beneficiar els interessos de Bòsnia i Hercegovina, jo
hauria de proporcionar la màxima assistència possible

a la població civil, evacuar-la ràpidament. No sé exactament cap a on hauré de transportar-la. Crec que la major part de la gent voldrà anar a Tuzla: ja estigueren allà fa cosa de tres mesos, segur que tindran millors condicions de vida que no si es queden ací. En aquest enclavament estan vivint en unes circumstàncies molt precàries, li ho assegure. Amb els mínims recursos de què disposa el meu esquadró, amb els escassos medicaments i aliments que ens queden ara mateix, estem intentant ajudar-los al màxim. Eixa és una de les nostres funcions, la tasca humanitària...

MLADIĆ. (*Sec.*) Vostés els han ajudat més del necessari.

KARREMAN. (*Fa una pausa i evita la confrontació.*) Estem ací per ajudar la població civil i no l'exèrcit...

MLADIĆ. Sí, sí, tots vostés estan ací per ajudar els musulmans i els croats. I ens han aïllat a nosaltres, els serbis. Sobretot eixe superior seu, Van den Broek. És un dels responsables de la destrucció d'un somni, d'un estat unificat per a nosaltres i els musulmans. El nostre era un país feliç, senyor, un poble feliç. I teníem una bona vida a Srebrenica i ací també. Fins que els musulmans començaren a escoltar les paraules verinoses de Van den Broek, Zimmerman, Kohl i la resta de gàngsters occidentals. Un dia jo em trobava enfront de l'ajuntament de Srebrenica i una metralladora automàtica va obrir foc des d'una de les seues posicions. Els seus soldats apuntaven contra mi directament.

KARREMAN. És la primera notícia que tinc, em sap greu...
Si veritablement els fets es van produir tal com vosté

indica, m'agradaria demanar-li disculpes com a ésser humà i també com a oficial... En circumstàncies normals li assegure que no solem disparar contra els generals...

MLADIĆ. Jo tampoc no solc obrir foc en circumstàncies normals... Quina edat té vosté?

KARREMAN. Què?

MLADIĆ. Que quina edat té, quin any va nèixer?

KARREMAN. Mmm, tinc 45 anys.

MLADIĆ. Vosté és sis anys més jove que jo. És aquesta la primera guerra que ha viscut en primera persona?

KARREMAN. No.

MLADIĆ. Ha participat en altres guerres?

KARREMAN. Vaig estar destinat al Líban el 1979 com a comandant d'un esquadró. També vaig estar a Zagreb el 1991 durant la guerra de Croàcia i Eslovènia.

MLADIĆ. Està vosté en el lloc adequat en el moment adequat, a Srebrenica. Aquesta és la primera guerra de la meua carrera. I aquest és el meu país.

KARREMAN. Entesos...

MLADIĆ. *(Amb to amenaçador.)* El meu país, no el seu. I no existeix cap raó perquè les seues metralladores disparen en la meua direcció. Està atacant-me a mi, en el meu territori. Jo no estic disparant a Holanda.

(KARREMAN gesticula, però no arriba a dir res.)

MLADIĆ. I ara què? Què fem?

KARREMAN. Mire, el general Nikolai no era conscient que vosté i jo parlaríem hui a Bratunac. Si ho haguera

sabut, m'hauria preparat millor per a aquesta reunió. El general m'ha ordenat que evacue la població civil i que el meu esquadró abandone aquest enclavament. Perquè nosaltres, com li he explicat abans, hem estat ací durant quatre mesos en condicions molt dures, sense medicaments ni aliments ni combustible. I estic convençut que els meus soldats volen tornar a casa. Jo preferiria marxar després de les negociacions, una vegada s'autoritze la nostra retirada. Podríem marxar, per exemple, des de Pale, amb totes aquelles persones que tinguen permís per a abandonar aquest lloc. No sé si rebré una resposta immediatament, perquè m'imagino que aquesta mena de decisions s'hauran de prendre des de Pale o des de Sarajevo. No he estat allà i no sé en quina situació es troben actualment les negociacions. Jo soc només «el pianista»...

MLADIĆ. Disculpe?

KARREMANS. Ja sap. *No disparen al pianista...*

MLADIĆ. *(Abrupte.)* Vosté és un pianista pèssim.

KARREMANS. *(Continua amb el mateix to conciliador, impertèrrit.)* Això és el que m'ha comunicat el general Nikolai, que com vosté sap, rep ordres del general Janvier des de Sarajevo i també respon davant de les autoritats nacionals. Ell m'ha ordenat que deixem de fer el que hem estat fent durant els darrers sis dies. A tots nosaltres ens agradaria garantir el manteniment de l'actual *statu quo* i emprendre progressivament la retirada... Sobretot amb l'objectiu de salvaguardar la ciutadania. Seria molt important establir una zona

de seguretat al voltant del nostre campament base a Potočari: ara mateix hi conviuen tres-cents soldats i més de deu mil persones. Com li he dit adés, voldríem assistir de la millor manera possible la població civil.

MLADIĆ. Està casat? Té dona i fills?

KARREMAN. Mmm. Tinc dos xiquets.

MLADIĆ. Quant de temps fa que no els veu?

KARREMAN. Mig any.

MLADIĆ. Li agradaria veure'ls?

KARREMAN. Sí, per descomptat.

MLADIĆ. El mateix desig que tenien els meus soldats, els que vostés han matat avui a Srebrenica.

KARREMAN. Puc imaginar-m'ho. Ho entenc perfectament... Suppose, general Mladić, que vosté se'n deu haver assabentat també que dissabte passat vaig perdre un dels meus homes. Ara mateix el seu cadàver està a Holanda. I també vaig perdre un altre soldat fa dos mesos, va morir el dia del seu aniversari. Tenint en compte que eren cascos blaus, soldats de pau, vaig haver de parlar amb els seus pares i, com comprendrà, la notícia els va agafar per sorpresa i no va ser gens fàcil per a ells assumir la seua pèrdua. També he hagut d'enviar a casa un gran nombre de soldats del meu esquadró com a conseqüència d'incidents amb mines antipersona i foc encreuat... Tinc una pregunta.

MLADIĆ. Sí?

KARREMAN. Què li puc dir al general Nikolai? Alguna cosa que vulga transmetre-li després de la conversa d'aquesta nit?

MLADIĆ. Coronel Karremans, sincerament, crec que les conclusions d'aquesta reunió no li generaran excessiu optimisme al seu superior. El general Nikolai no pot ajudar-lo a vosté ni a la població musulmana. Però si insisteix a comunicar-li alguna cosa, pot dir-li açò: les tropes de la UNPROFOR, a pesar dels bombardejos aeris i els atacs efectuats contra els meus homes, no són el meu objectiu militar. Cadascun dels seus oficials i dels seus soldats, igual que vosté, disposa només d'una vida. I em fa l'efecte que no deuen voler perdre-la ací. És per això que sol·licite la seua plena cooperació. La població musulmana tampoc no és l'objectiu de les meues operacions. Vull ajudar-lo. Tot i que no es mereix la meua ajuda. Ni com a ésser humà ni com a oficial. Però l'ajudaré, ho faré en nom d'eixos adolescents vestits amb l'uniforme de la UNPROFOR que vosté dirigeix. No m'agradaria que la pròxima vegada que les seues mares tornaren a veure'ls fora dins d'un taüt. També estic disposat a ajudar la població, que no és responsable del que ha passat. Per això, voldria fer-li una pregunta: podria portar vosté els representants de la ciutadania fins a aquesta localització? I en cas afirmatiu, quant de temps necessitaria per a fer-ho? Voldria consensuar una solució satisfactòria per a totes les parts. A partir d'eixe moment, tots vostés poden anar-se'n, o bé poden quedar-se i morir ací. No m'agradaria que moriren vostés... Si a Srebrenica hi ha algun representant de l'exèrcit musulmà que vulga parlar, també pot portar-lo fins a aquest hotel.

KARREMANNS. Entesos.

MLADIĆ. M'agradaria que vinguera Zulfo Tursunović, si és possible. O si això no poguera ser, la persona que vosté pense que té més autoritat. Sé que Naser Orić no es troba en les proximitats. Diga'ls quines expectatives tinc respecte a aquesta possible reunió: és una oportunitat per a acordar una solució perquè acabe tot açò tan prompte com siga possible, i també per a resoldre la situació de la població civil, la dels seus soldats i la de l'exèrcit musulmà d'una manera pacífica. Té la meua paraula que no correrà perill ni la seua vida ni la de cap de les persones que assistisquen a la reunió. Podria ser aquesta nit?

KARREMANNS. Amb tots els respectes, no n'estic segur. M'agradaria poder garantir-li-ho, però no tinc ni idea d'on poden estar ara mateix eixes persones, no sé on podré trobar ni les autoritats civils ni les autoritats militars. Puc demanar-los als intèrprets que m'ajuden a organitzar una reunió per a aquesta nit. Hi posaré tots els meus esforços, però no estic en disposició de prometre-li-ho al cent per cent...

MLADIĆ. D'acord. Almenys pot dur-me vosté algun dels interlocutors de la població civil? Així escoltaré les seues peticions...

KARREMANNS. Bé, sí, investigaré si entre els centenars d'homes i dones, iaïos i xiquets que es troben confinats al campament, hi ha alguna persona realment capacitada per a parlar amb vosté en representació de la ciutadania musulmana. Faré tot el que puga...

MLADIĆ. Insistisc, vull resoldre aquesta situació de la millor manera possible. Per això li suggerisc que faça les indagacions oportunes, que torne ací a les 23 hores i em diga qui assistirà finalment a la reunió. I demà m'agradaria parlar amb les autoritats polítiques i militars per tal d'evitar que açò acabe amb una gran quantitat de baixes i es convertisca en un vessament de sang.

KARREMANS. Tinc una pregunta més. Puc evacuar també el delegat de Metges Sense Fronteres?

MLADIĆ. Pot emportar-se d'ací els delegats de totes les organitzacions internacionals. Ells tampoc no són els objectius de les meues operacions. Té vosté soldats ferits?

KARREMANS. Un parell.

MLADIĆ. Pot endur-se també els soldats ferits amb vosté. Hi ha musulmans ferits que no hagen sigut atesos?

KARREMANS. No, tots han rebut l'atenció necessària, però ja no ens queden medicaments. Alguns d'ells es troben en una situació crítica. Estem invertint els màxims esforços...

MLADIĆ. Quants en són?

KARREMANS. En el moment que vaig marxar del campament hi havia 82 persones ferides.

MLADIĆ. També estic disposat a atendre-les per evitar que acaben morint-se.

KARREMANS. Gràcies per la seua sensibilitat humanitària. Em posaré en contacte amb vosté a través del *checkpoint*.

MLADIĆ. D'acord, moltes gràcies.

KARREMAN. Puc fer-li una última petició? Podria parlar breument amb els meus soldats?

MLADIĆ. Amb quins soldats? Amb els que tenim retinuts ací? (*Dirigint-se a un dels seus homes.*) On estan?

SOLDAT ANÒNIM. Estan en les habitacions. Vol que vaja a buscar-los, senyor?

MLADIĆ. Sí. I duga cervesa per a tots. (*Es dirigeix una altra vegada a KARREMAN.*) Vol una cervesa?

KARREMAN. Què?

MLADIĆ. Cervesa. Que si vol una cervesa.

KARREMAN. No, gràcies.

MLADIĆ. No? Per què no? Vol menjar alguna cosa?

KARREMAN. (*Tarda a respondre, no vol ofendre'l amb la seua resposta.*) Va contra les normes. M'agradaria beure eixa cervesa amb vosté, li ho agraiïc sincerament. Però se suposa que no podem consumir alcohol mentre estem de servei...

MLADIĆ. (*Ni s'immuta.*) Vosté és un oficial, sí que pot beure. (*Dirigint-se de nou al mateix soldat.*) Porta cer-veses i entrepans per a tothom, ràpid. No siga cas que es muiguen de fam... (*El SOLDAT ANÒNIM abandona l'escena per complir amb l'encàrrec.*)

KARREMAN. (*A KARREMAN li agafa una rialla nerviosa, no vol posar en perill les negociacions.*) D'acord. Moltes gràcies.

MLADIĆ. (*Ironitza.*) Assegure's que les seues forces aèries no llancen paracaigudistes!